

Hale's Pleasure Railway:n äänityksestä ja miksauksesta:

Southpaw Steel'n'Twang-yhtyeen debyyttilevyn äänitystapaa mietittiin aika paljon, päädyimme mahdollisimman keikanomaiseen tilanteeseen eli siihen että kaikki soittajat ja instrumentit ovat samassa tilassa. Tähän tarkoitukseen saimme käyttööme Oulunkylän Seurahuoneen, äänittäjäksi ja miksaajaksi lupautunut Berryhill-studion puuhamies Jukka Haikonen toi paikalle äänityskaluston.

Äänitystilana toimi Seurahuoneen pääsali. 90-luvun alkupuolella kävin muistaakseni samassa salissa tuolloin rakennuksessa toimineen popjazz- konservatorion pääsykokeissa... reputin, lähdin monen vuoden rundille ja hoidin myöhemmin muusikon paperini konservatorion nykyisissä toimitiloissa Arabiassa mutta se on toinen juttu...

Salissa oli pitkiä juhlapöytiä, kaadoimme niitä kyljelleen rumpujen ja vahvistinten välille äänenvuotosuojaksi. Hieman toimenpide ehkä auttoi miksauksessa, silti kappaleet piti soittaa ”purkkiin” kertaheitolla! Asettauduimme laajahkoon puoliympyrään tuossa hienossa, vanhassa jugendsalissa äänityspisteen ollessa puoliympyrän aukinaisella sivulla; näin meidän oli tempo rubatoa eli ”tempovapaita” osia sisältävissä kappaleissa mahdollista toimia toistemme kapellimestareina. Ensin äänitettiin lap steel-kappaleet, sitten pedal steeliä pääasiallisena instrumenttina sisältävät teokset; sähkökitaraluennat jäivät session loppupäähän.

Seurahuoneen sali oli viileähkö, onneksi emme olleet pahimmilla pakkasilla touhuamassa; lisäpatterilla saliin saatiin mukavat oltavat ja äänitys voitiin aloittaa. Työstettäviä kappaleita oli 13. Seurahuoneen toiminnanjohtaja Katri Laaksonen sai ystävällisesti järjestettyä äänityksiin kaksi ja puoli päivää, se riitti napakasti.

Southpawille säveltämäni musiikki on pitkälti improvisointikeskeistä; kappaleet ovat harvoin läpisoitettuja, versioista tulee aina omanlaisiaan. Livesoitto oli antoisa mutta myös raskas kokemus, kaikkien piti olla otossa läsnä täysillä ja tiukasti; jälkeinpäin ei ollut juurikaan mahdollisuuksia korjailla soitannollisia kömmähdyksiä. Osan kappaleista saimme talteen kertaotolla, osan kanssa jouduttiin painimaan useampia kertoja hyvän fiiliksen ja sujuvan soiton löytymiseksi; varsinkin allekirjoittaneen veti välillä aika nöyräksi kaikkien muiden kärsivällinen suhtautuminen solistiseen poukkoiluuni!

Hienovarainen kappale ”Still” vaati toimiakseen kontrabassoa. Soittimen äänittäminen samassa tilassa tiedettiin hankalaksi, äänitimme kappaleen Tero Mikkosen kanssa pedal steel-rumpusettiduettona ja Jp Mönkkönen äänitti basso-osuutensa myöhemmin kotistudiossaan.

Kappalemateriaalin päällekkäisäänitys ja miksaus tehtiin Haikosen Berryhill-studiolla Kellokoskella: ajoin aamuisin studiolle, joimme kahvit, kelailimme hyviä kitaroita, kirjoja, elokuvia, fasaanien pihapiirikäyttäytymistä, reittejä Amerikan mantereen halki ja kävimme toimeen. Jukka hoiti teknistä puolta ja minä hänen kanssaan taiteellista visiointia... ennen miksausta täytyi muutama kappaleeseen soittaa olemassa olevan trioesityksen lisäksi steelkitaraa, sähkökitaraa, ukulelea ja akustista kitaraa.

Erään kappaleen steel -osuus oli niin ylävireinen, että otoksesta piti poistaa ensin kaikki muu paitsi bassoraita johon vuotoja ei ollut äänitystilanteessa kuulunut. Akustisen kitaran ja ukulelen komppi soitettiin bassoraidan kanssa pohjaksi jonka päälle lap steel-teema ja soolo oli hyvä soittaa, kyseinen ”Secret sunset” kappale onkin levyn ensimmäinen varsinainen studioluomus! Toisesta lisää tuonnempana...

Kaikkien kielisoitinosuuksien tultua äänitetyiksi Jukka soitti urkuharmoniat ”Bayou”- ja ”Feather Weather”-kappaleisiin. Oli perkussioiden vuoro; Tero Mikkonen tuli studiolle mukanaan säkillinen kaikenlaisia hienoja kilkuttimia... Tero on erinomainen, ennakkoluuloton ja uusia toteutustapoja alati etsivä muusikko. Hänen mottonaan on usein yrittää unohtaa teknisen täydellisyyden tavoittelu, jotta lopputulos olisi tuore ja mielenkiintoinen... Seurahuoneen meininki jatkui Kellokosken studiossa. Tyynenmeren maininkeja kehkeytyi steelin vellomisen taustalle (Secret sunset), konepajan hikinen kirskunta ja kumina kiinteyttivät kielisoitinten särömassaa (Dark C), plantaasiorjien vapaapäivä 1800-luvun alun Kongo Squarella (The game) helisi ja rätisi toivoa herättävän mukaansatempaavasti!

Olimme Seurahuoneella äänittäneet mm. Bob Wills & Texas Playboysin ” Brain cloudy blues”-kappaleen sekä Mach 3.ksi nimeämäni nopeahkon boogien. Lopputarkastelussa nämä keikoilla paljon soitetut esitykset eivät tuntuneet sopivan levyn elokuvalliseen yleisilmeeseen, sen sijaan yhdelle a cappella-esitykselle oli tilausta suvantopaikkana instrumentaaliviidakossa! Äänitimme klikin kanssa kitaralla matalan yksiäänisen komppimelodian jonka tuplasin laulamalla. Kitararaita poistettiin, lisäsimme Jukan kanssa harmoniat joiden päälle lauloin varsinaisen lauluosuuden. Tuo ensimmäinen ja ainoa otto kuuluu mielestäni levyn toisessa ”studioluomuksessa” positiivisena spontaaniutena...

Varsinainen miksaus oli enimmäkseen tasojen, soitin- ja tilaänen säätöä; iso työ jota oli erittäin mielenkiintoista olla mukana tekemässä. Jukka Haikosen projekteihin olen aiemmin osallistunut rivimuusikkona (mm.Marko-Juhani Rautavaara, Heikki Lund). Yhteistyö sujui taas mainiosti tämän positiivisen ja idearikkaan musiikkimiehen kanssa!

"Still"-kappale aiheutti ensin pienen ongelman: steel-osuus oli tehty duona rumpusetin kanssa, melodisen pohjan puuttuessa soittoni oli ylävireistä. Äänitystekniikka pelasti oton, saimme laskettua virettä ja kappale kuulostaa jo ihan kelvolliselta?. Tämä oli mahdollista koska Jp Mönkkönen oli soittanut kontrabasson kappaleelle kotonaan. Jp.n täyteläinen, vakaa bassonsoitto ja nasevat solistiset kommentit ryhtiinnyttävät tätä ja levyn muita kappaleita mitä mainioimmin!

Äänityksissä käytetty kalusto: Stratocaster on ’57 Fender joka aikoinaan oli Turussa esitetyn The Buddy Holly-Story-musikaalin pääosan esittäjän lavarekvisiittaa, telecaster taas ensimmäinen kunnon kitarani, Broadcaster-kopio jonka teetäin vuonna ’82. Pienen vierailun teki Gibson ES 335 Haikosen silverface Fender Champin läpi... Pedal steel-kitaran tilasin Louisianasta, Baton Rougen lähellä olevasta pikkukylästä. Ko. Pedalmaster-verstas ei valitettavasti enää ole toiminnassa...lap steel on kaksikaulainen Fender Stringmaster D-8 vuodelta -57, sen ostin huutokaupasta Arkansasilaisesta kuolinpesästä. D-8 on skaalaltaan 22,5 tuumainen soveltuen mainiosti ”slanttisoittoon”. Nightriders-yhtyeen keikoilta tuntemani Popp Gustafsson lainasi ystävällisesti Session 500-järkälettä jossa on hieno, kiinteän ilmava soundi; tällä ja Peaveyn Delta Blues-vahvistimella äänitettiin melkein kaikki steelkitarat stereona; steelkitaroiden jälkiäänityksissä käytin myös Fender Vibrolux Silverfacea.

Commotion Bandin vetäjä ja sielu, Kari Huovinen, on vanha ystävämme. Jp ja Tero ovat olleet ko. bändin komppipari jo pitkään; vierailevana steel/sähkökitaristina yhtyeessä on tullut tehtyä useampikin keikka vuosien varrella. Olen saanut soittaa noilla keikoilla paljon mm. countrya pedal- ja lap steel-kitaroillani ja ottaa muotokieltä haltuun, tästä Karille kiitokset! Hän lainasi SST-levytyssessioon Silverface Fender Twiniään, päädyin kuitenkin edempänä mainittuihin Peavey-vahvistimiin joissa kummassakin on yksi 15 tuuman kaiutin. Lisäksi käytössä oli sähkökitarasoitossa Delta Bluesin parina Fender Blues Junior.

Jp käytti Fender Precision Sting - ja Epiphone Jack Casady –bassoja, kontrabasso on Cremona. Vahvistimena hänellä oli Mark Bass-nuppi ja kaapit.

Teron rumpuarsenaali koostui KUMUn custom- ja Ludvigin vm.1968 Psychedelic Red-seteistä. Lisäksi käytössä oli mielenkiintoinen Little Black Cocktail Monster custom-setti kappaleessa ”Dark C”, tuota settiä Tero soitti seisten. Hän käytti Paiste- ja Zildjian-symbaaleita.

Kansitaide on pääosin allekirjoittaneen ideoimaa ja alan ammattilaisen, Aija Lehtosen luovasti toteuttamaa; kannen kitara on Fender Stringmaster T-8 vuodelta -53. Se on valmistunut joulukuussa eli samoihin aikoihin kun countrylegenda Hank Williams kuoli keikka-auton takapenkille... kitaraa ei käytetä levyn kappaleilla, tosin D-8 jota soitin- ja joka on pääasiallinen keikkasoittimeni – on lähestulkoon sama kone samoilla soundeilla! T-8:ssa on 26 tuuman skaala, John Elyn (Asleep at the wheel) sanoin: ”...it gets a bit hairy with slants in the lower register”...

Vantaa, 17.2.2014

Ville ”Lefty” Leppänen